

Стандард 1. Структура студијског програма

Студијски програм садржи елементе утврђене законом (који се детаљно исказују у одговарајућим стандардима)

Назив студијског програма: *Српски као страни језик*

Образовно-научно поље: друштвено-хуманистичке науке.

Научна област: филолошке науке.

Мастер академске студије *Српски као страни језик* трају годину дана. Студент на овом програму стиче 60 ЕСПБ и академско звање **мастер професор језика и књижевности**, са ближим одређењем *српски као страни језик*, у складу са Листом стручних, академских и научних назива са назнаком звања одговарајућег степена студија које је утврдио Национални савет за високо образовање Републике Србије.

Студијски програм мастер академских студија *Српски као страни језик* има за циљ да образује високостручне кадрове у области филологије, оспособљене пре свега за наставу српског као страног језика, али и за друге сфере културне делатности. Циљеви студијског програма су јасно и недвосмислено усклађени са општим актима Установе.

Исход процеса учења је високостручно знање и стицање одговарајућих компетенција и вештина потребних за успешно обављање посла предавача српског језика као страног, као и даље усавршавање на докторским студијама.

Додатак дипломи садржи све елементе који су предвиђени Правилником о садржају јавних исправа.

Настава Студијског програма *Српски као страни језик* изводи се током два семестра. Сви предмети су једносеместрални, обавезни и изборни. Свим студентима су обавезни и *Завршни рад - израда и одбрана* и *Предмет завршног рада*. Бодовна вредност сваког предмета исказује се у складу са Европским системом преноса бодова (ЕСПБ).

Облици наставе су предавања, вежбе, стручна пракса и предмет завршног рада, као и додатни облици наставе (консултације, менторски рад). Ова настава се остварује кроз стални контакт студената са наставницима и сарадницима. Предавања, вежбе и консултације одржавају се сваке недеље у семестру према распореду. Предмет завршног рада има за циљ да оспособи студента за припрему и саму израду завршног рада. Укупно оптерећење студента износи 600 часова активне наставе током академске године.

Методе извођења наставе зависе од типа наставе (1. активна настава, 2. колоквијуми, 3. испити, 4. стручна пракса, 5. предмет завршног рада, 6. завршни рад - израда и одбрана, итд.). Предуслови за избор појединих предмета или групе предмета унети су у спецификацију предмета.

На студијски програм *Српски као страни језик* моћи ће да се упишу кандидати који су претходно стекли филолошко образовање на основним академским студијама.

Стандард 2. Сврха студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, доступну јавности.

Сврха и приоритети студијског програма мастер академских студија *Српски као страни језик* установљени су мисијом Универзитета у Београду и Филолошког факултета као високошколске установе у његовом саставу и политиком квалитета.

Познавање језика и култура фундаментално доприносе друштвеним и политичким процесима који чине саставни део демократског друштва у плурилингвалном *Европском простору високог образовања*.

Студијски програм мастер академских студија *Српски као страни језик* образује кандидате чије је претходно образовање филолошко и који су својим интересовањима или кроз рад након дипломирања спознали жељу за методичким усавршавањем у области наставе српског као страног језика, као и потребу за компаративним студијама односа српске са другим културама, за различитим пољима којима се широка област културе дефинише. У нашем друштву, које је мултинационално, мултилингвално и мултикултурно, мастер овог типа омогућио би укључивање све већег броја домаћих и страних студената у наставне активности у области српског као страног и српског као нематерњег језика.

Студијски програм *Српски као страни језик* има сврху да:

1. укаже на методичке специфичности и оспособи студенте за извођење наставе српског као страног и нематерњег језика на свим узрастним нивоима, на различитим нивоима знања и у свим језичким компетенцијама;
2. успостављањем високих академских стандарда обезбеди стицање специфичних знања и вештина потребних за рад у срединама које одликује прожимање различитих култура, као и за рад са групама ученика који долазе из различитих култура;
3. обезбеди студенту стицање потребних компетенција за успешан наставак научно-истраживачког рада.

Стандард 3. Циљеви студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве.

Циљеви студијског програма *Српски као страни језик* у складу су са мисијом, основним задацима и циљевима Факултета. Мастер академске студије *Српски као страни језик* формирају високостручне кадрове који ће:

1. обављати наставничке послове у области српског као страног језика и српског као нематерњег језика у језички хомогеним срединама;
2. наставити да се баве научно-истраживачким радом на докторским студијама;
3. спознавати посебности и сродности језичких и културних тековина у поређењу са наслеђем и савременим достигнућима других култура.

Савладавањем студијског програма студент стиче специфичне компетенције које су у функцији квалитетног обављања стручне и научне делатности. Сечена академска знања и вештине укључују: специфична теоријска знања из области филологије, примењене лингвистике, културологије, темељна знања о методама научних истраживања, способност примене научних метода и поступака у процесу истраживања, способност критичког мишљења и приступа у истраживачком процесу, способност примене стечених теоријских знања у пракси, способност комуникације и сарадње са ужим и ширим окружењем.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне, научне и уметничке делатности.

Мастер академске студије *Српски као страни језик* омогућавају студенту да стекне следеће опште компетенције које су у функцији квалитетног обављања стручне и научне делатности:

1. познавање савременог стања у српском језику и перспектива развоја метода у области методике наставе српског као страног језика;
2. способност критичког мишљења и приступа у истраживачком процесу, као и у професионалној каријери;
3. познавање и разумевање културолошких особености у различитим срединама и способност анализе специфичног и универзалног у културама;
4. способност повезивања знања из различитих области и њихове примене у пракси;
5. способност комуникације и сарадње са ужим и ширим окружењем која подразумева мултилингвалне и мултикултуралне специфичности;
6. способност праћења и примене новина у струци.

Стандард 5: Курикулум

Курикулум студијског програма садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и модула и њихов опис.

Студијски програм *Српски као страни језик* уређен је као скуп обавезних и изборних предмета.

У првом семестру у курикулуму овог студијског програма постоје два обавезна предмета: *Методика наставе српског као страног језика* и *Техника академског писања*. На овим предметима студент стиче темељна знања из технике истраживачког рада и кључним специфичностима наставе српског као страног језика. Три предмета студент бира из групе изборних предмета коју чине *Примењена граматика*, *Развој метода у настави страног језика*, *Специјални курс: Лексикологија*, *Специјални курс: Лингвокултурологија*, *Српска књижевност и филм* и *Културна историја Срба и однос према другим културама*.

Други семестар посвећен је изради завршног рада и реализацији стручне праксе.

Фактор изборности према позицијама где студент бира предмете износи 52,5%. Према типу предмета, 30% ЕСПБ припада академско-општеобразовним, а 70% стручно-апликативним предметима.

Стандард 6. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм је усклађен са савременим светским токовима и стањем струке, науке и уметности у одговарајућем образовно-научном, односно уметничко-образовном пољу и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру европског образовног простора.

Основа мастер програма *Српски као страни језик* се ослања на различите моделе курикулума акредитованих у иностранству.

Сачињен је јасно структурисан, целовит и свеобухватан програм који је у домену струке и науке усаглашен с најновијим европским трендовима у оквиру науке о језику, књижевности и култури. На тај начин, обезбеђују се интердисциплинарне компетенције које олакшавају рад у образовним установама.

Филолошки факултет у Београду остварује успешну и плодоносну сарадњу са иностраним високошколским установама, која, поред размене студената, наставног и ненаставног особља, стипендија, донација и заједничких пројеката, укључује и перманентни рад на праћењу квалитета, савремености и постизање међународне усаглашености студијског програма са програмима других универзитета.

Четири примера компатибилних страних студијских програма:

1. <https://ubs.ff.cuni.cz/wp-content/uploads/sites/92/2019/05/studijn%C3%AD-pl%C3%A1n.pdf> (Студијски програм *Чешки за странце*, Карлов универзитет у Прагу)
2. <https://www.unistrapg.it/en/studiare-alla-stranieri/corsi-di-laurea-e-laurea-magistrale/corso-di-laurea-lingua-e-cultura-italiana-lici/study-plan> (Студијски програм италијанског језика и културе на Универзитету за странце у Перуђи)
3. http://btkold.elte.hu/file/BA_magyar_angol_nyelvu_0713.pdf (Студијски програм мађарског за странце на Универзитету „Етвеш Лоранд” у Будимпешти)

Стандард 7: Упис студената

Високошколска установа у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима уписује студенте на одговарајући студијски програм на основу успеха у претходном школовању и провере њиховог знања, склоности и способности.

Упис студената на мастер академске студије *Српски као страни језик* врши се у складу са уписном политиком Филолошког факултета, која одговара његовим кадровским и материјалним ресурсима, као и друштвеним потребама за дипломираним филолозима.

Право уписа на мастер академске студије *Српски као страни језик* имају кандидати који имају завршене основне академске студије из области филологије, чија диплома носи 240 бодова и који испуњавају услове утврђене законом којим је регулисана област високог образовања, општим актима надлежног министарства, Статутом и општим актима Универзитета у Београду, Статутом и општим актима Филолошког факултета, као и расписаним конкурсом.

Рангирање кандидата за упис обавља се према резултату постигнутом током основних студија, као и на основу мотивационог писма којим се кандидат препоручује за упис.

На мастер студијски програм *Српски као страни језик* може се уписати укупно 50 студената по школској години.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита.

Студент савладава студијски програм мастер академских студија *Српски као страни језик* полагањем испита, чиме стиче одређени број ЕСПБ. Број ЕСПБ утврђује се на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета и применом јединствене методологије високошколске установе за студијски програм *Српски као страни језик*. Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100. Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максимални 70.

Сваки предмет из студијског програма мастер академских студија *Српски као страни језик* има јасан и јаван начин стицања поена. Укупан број поена укључује број поена које студент стиче извршавањем предиспитних обавеза и полагањем испита.

Укупан успех студента на предмету изражава се оценама од 5 (није положио) до 10 (одличан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита према јединственој скали за цео студијски програм. Распон поена за сваку оцену изгледа овако:

од 91 до 100 = оцена 10 (десет)

од 81 до 90 = оцена 9 (девет)

од 71 до 80 = оцена 8 (осам)

од 61 до 70 = оцена 7 (седам)

од 51 до 60 = оцена 6 (шест)

од 0 до 50 = оцена 5 (пет).

Стандард 9: Наставно особље

За реализацију студијског програма обезбеђено је наставно особље са потребним научним, уметничким и стручним квалификацијама.

На студијском програму *Српски као страни језик* ангажовано је шест наставника и три сарадника с катедара за српски језик с јужнословенским језицима и српске књижевности с јужнословенским књижевностима и из Центра за српски као страни језик.

Просечни број часова недељно, исказан у табелама 9.2. и 9.4, укључује све часове предвиђених предмета, те представља максимално могући број просечних часова на годишњем нивоу.

Научне и стручне квалификације наставника и сарадника одговарају образовно-научном пољу и нивоу њихових задужења. Сви наставници на овом студијском програму имају репрезентативне референце из области и предмета на којима су ангажовани.

Подаци о наставницима и сарадницима (биографије, избори у звања, референце) доступни су јавности на сајту Филолошког факултета.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

За извођење студијског програма обезбеђују се одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената.

Филолошки факултет обезбеђује довољно простора и опреме за извођење свих облика наставе на мастер академским студијама *Српски као страни језик*, смештај библиотечких фондова, рад у читаоницама, као и рад административних служби.

Факултет располаже са 3 зграде чија укупна бруто квадратура износи 24.700м².

Структура учионичког простора разноврсна је (од пространих амфитеатара до средњих и малих слушаоница, и углавном подмирује све потребе за извођењем наставе. Искоришћеност учионичког простора – пет радних дана, у две смене, од 8,00 до 22,15 – износи више од 95%.

Простор, који за све облике рада обезбеђује Филолошки факултет, задовољава урбанистичке, техничко технолошке и хигијенске услове, с тим да се констатно ради на његовом додатном унапређвању.

Стандард 11: Контрола квалитета

Контрола квалитета студијског програма спроводи се редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета.

Предвиђено је да се контрола квалитета студијског програма мастер академских студија *Српски као страни језик* спроводи редовно и систематски путем самовредновања и спољашњом провером квалитета.

Контролу квалитета спровode Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе. Комисија за праћење и унапређивање квалитета наставе задужена је да континуирано прати квалитет наставног процеса и предлаже мере за унапређење компетенција наставног кадра. Надлежност, састав, начин избора и рад Комисије регулисани су Правилником о Комисији за праћење и унапређење квалитета наставе.

Стандард 12: Студије на даљину

Студијски програм заснован на методама и технологијама образовања на даљину подржан је ресурсима који обезбеђују квалитетно извођење студијског програма. Високошколска установа може организовати студијски програм на даљину за сваку област и свако образовно-научно и образовно-уметничко поље, ако наставни садржај, подржан расположивим ресурсима, може квалитетно усвојити кроз студије на даљину и ако се обезбеђује исти ниво знања дипломираних студената, иста ефикасност студирања и исти ранг (квалитет) дипломе као и у случају уобичајеног начина реализације студијског програма.

Студијским програмом нису предвиђене студије на даљину.